II

(Įstatymo galios neturintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 165/2010

2010 m. vasario 26 d.

kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (ES) Nr. 1881/2006, kuriuo nustatoma didžiausia leidžiamoji tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracija, nuostatos dėl aflatoksinų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1993 m. vasario 8 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 315/93, nustatantį Bendrijos procedūras dėl maisto teršalų ([1]), ypač į jo 2 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

(1) 2006 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 1881/2006, nustatančiame didžiausias leistinas tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracijas ([2]), yra nustatyta didžiausia leidžiamoji aflatoksino B1 ir bendra aflatoksinų (aflatoksinas B1 + G1 + B2 + G2) koncentracija tam tikruose maisto produktuose.

(2) Atsižvelgiant į Maisto kodekso (Codex Alimentarius) pakeitimus ir į naują pastarųjų metų mokslinių tyrimų informaciją, tam tikrą didžiausią leidžiamąją aflatoksinų tam tikruose maisto produktuose koncentraciją reikia iš dalies pakeisti.

(3) Maisto kodekse yra nustatyta 15 µg/kg leidžiamoji bendra aflatoksinų koncentracija tolesniam perdirbimui skirtuose migdoluose, lazdynų riešutuose ir pistacijose ir 10 µg/kg leidžiamoji aflatoksinų koncentracija tinkamuose maistui migdoluose, lazdynų riešutuose ir pistacijose ([3]).

(4) 2007 m. sausio 25 d. Europos maisto saugos tarnybos (EMST) mokslinė grupė dėl teršalų maisto grandinėje (CONTAM grupė) priėmė nuomonę dėl galimos didesnės rizikos vartotojų sveikatai, jei būtų padidinta dabartinė didžiausia leidžiamoji aflatoksinų koncentracija migdoluose, lazdynų riešutuose, pistacijose ir jų antriniuose produktuose ([4]). CONTAM grupė priėjo išvadą, kad didžiausios leidžiamosios bendros aflatoksinų koncentracijos padidinimas nuo 4 iki 8 arba 10 µg/kg migdoluose, lazdynų riešutuose ir pistacijose turėtų nedidelį poveikį su maistu suvartojamų teršalų kiekiui, vėžio rizikai ir apskaičiuotam poveikio ribiniam dydžiui. Grupė taip pat priėjo prie išvados, kad turėtų būti suvartojama kuo mažiau aflatoksinų iš visų šaltinių, nes aflatoksinai yra genotoksiniai ir kancerogeniniai. Remiantis turimais duomenimis, bendrą su maistu suvartojamų aflatoksinų kiekį būtų galima sumažinti, jei, veiksmingiau laikantis reikalavimų ir mažinant su kitais maisto produktais nei migdolai, lazdynų riešutai ir pistacijos suvartojamų teršalų kiekį, į rinką patektų mažiau labai užterštų maisto produktų.

(5) 2009 m. birželio 16 d. CONTAM grupė pateikė pranešimą dėl poveikio visuomenės sveikatai padidinus bendrą leidžiamąją aflatoksinų koncentraciją nuo 4 µg/kg iki 10 µg/kg kituose nei migdolai, lazdynų riešutai ir pistacijos riešutuose ([5]). Grupė padarė išvadą, kad, remiantis 2007 m. informacija, padidinus bendrą leidžiamąją aflatoksinų koncentraciją nuo 4 µg/kg iki 10 µg/kg kituose riešutuose, įskaitant bertoletijas, visuomenės sveikatai nebūtų padaryta neigiamo poveikio. Atsižvelgiant į dabartines diskusijas dėl Maisto kodekse nustatytinos didžiausios leidžiamosios aflatoksinų koncentracijos bertoletijose, būtina suvienodinti leidžiamąją aflatoksinų koncentraciją bertoletijose ir Maisto kodekse nustatytą leidžiamąją aflatoksinų koncentraciją migdoluose, lazdynų riešutuose ir pistacijose.

([1]) OL L 37, 1993 2 13, p. 1.
([2]) OL L 364, 2006 12 20, p. 5.
([3]) Teršalų ir toksinų maisto produktuose bendrųjų standartų kodeksas (CODEX STAN 193–1995) http://www.codexalimentarius.net/download/standards/17/CXS_193e.pdf
([4]) *The EFSA Journal* (2007) 446, 1–127 p. http://www.efsa.europa.eu/cs/BlobServer/Scientific_Opinion/CONTAM%20_op_ej446_aflatoxins_en.pdf?ssbinary = true
([5]) Komisijos prašymu Mokslinės grupės dėl teršalų maisto grandinėje pateiktas pranešimas dėl poveikio visuomenės sveikatai padidinus leidžiamąją bendrą aflatoksinų koncentraciją nuo 4 µg/kg iki 10 µg/kg kituose nei migdolai, lazdynų riešutai ir pistacijos riešutuose. *The EFSA Journal* (2009) 1168, 1–11 p. http://www.efsa.europa.eu/cs/BlobServer/Statement/contam_statement_ej1168_aflatoxin_other_treenuts_en,0.pdf?ssbinary = true

(6) Maisto kodekse yra nustatyta tik didžiausia leidžiamoji bendra aflatoksinų koncentracija. Atitinkama aflatoksino B1 koncentracija buvo nustatyta remiantis EMST naudojamais aflatoksinų paplitimo maisto produktuose duomenimis, pagal kuriuos vertinamas suvartojamų teršalų poveikis.

(7) EMST nuomonėje dėl aflatoksinų pastebėta, kad aliejinių augalų sėklos ir antriniai produktai yra svarbus žmogaus suvartojamų aflatoksinų šaltinis. EMST priėjo išvadą, kad turėtų būti suvartojama kuo mažiau aflatoksinų iš visų šaltinių. Be to, pranešimuose, gautuose per Skubaus įspėjimo apie maisto produktus ir pašarus sistemą (RASFF), nurodoma didelė aflatoksinų koncentracija tokių aliejinių augalų kaip saulėgrąžos, melionai ir kt. sėklose. Todėl, atsižvelgiant į dabartinę didžiausią leidžiamąją aflatoksinų koncentraciją žemės riešutuose, taip pat siūloma nustatyti didžiausią leidžiamąją koncentraciją kitose nei žemės riešutai aliejinių augalų sėklose. Vis dėlto, kadangi gaminant rafinuotą augalinį aliejų aflatoksinai beveik visiškai pašalinami, nustatyti didžiausios leidžiamosios aflatoksinų koncentracijos aliejinių augalų sėklose, įskaitant žemės riešutus, kurios yra skirtos rafinuotam augaliniam aliejui spausti, arba rafinuotame augaliniame aliejuje, nereikia.

(8) Buvo nustatyta didžiausia leidžiamoji 2 μg/kg aflatoksino B1 koncentracija ir 4 μg/kg bendra aflatoksinų koncentracija visuose grūduose ir visuose antriniuose grūdų produktuose, išskyrus kukurūzus, kurie prieš vartojant žmonėms turi būti rūšiuojami arba kitaip fiziškai apdorojami – juose didžiausia leidžiamoji 5 μg/kg aflatoksino B1 koncentracija ir 10 μg/kg bendra aflatoksinų koncentracija. Ryžiuose su luobelėmis dažnai yra šiek tiek didesnė nei leidžiamoji aflatoksinų koncentracija. Nulukštenus ryžius, t. y. pašalinus luobeles, aflatoksinų koncentracija baltuose nulukštentuose ryžiuose yra mažesnė nei didžiausia leidžiamoji koncentracija. Todėl ryžiams būtina taikyti tą patį metodą kaip kukurūzams ir nustatyti didesnę leidžiamąją aflatoksino B1 koncentraciją ir bendrą aflatoksino koncentraciją ryžiuose, kurie turi būti rūšiuojami arba kitaip fiziškai apdorojami prieš vartojant žmonėms arba naudojant kaip maisto produktų sudedamąją dalį.

(9) Didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma riešutų valgomajai daliai. Vis dėlto, remiantis naujais moksliniais įrodymais, aflatoksinais taip pat gali būti užteršti bertoletijų kevalai. Todėl, siekiant atsižvelgti į šią naują mokslinę informaciją, būtina pakeisti priedo išnašą, kurioje nurodoma procedūra, kurios reikia laikytis, jei tiriami negliaudyti riešutai.

(10) Šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1881/2006 iš dalies keičiamas taip:

1) 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

Žemės riešutams, kitoms aliejinių augalų sėkloms, riešutams, džiovintiems vaisiams, ryžiams ir kukurūzams taikomos specialiosios nuostatos

Priedo 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.1.8, 2.1.10 ir 2.1.11 punktuose nustatytos atitinkamos didžiausios leidžiamosios aflatoksinų koncentracijos neatitinkantys žemės riešutai, kitos aliejinių augalų sėklos, riešutai, džiovinti vaisiai, ryžiai ir kukurūzai gali būti pateikiami į rinką, jeigu šie maisto produktai:

a) nėra skirti tiesiogiai žmonėms vartoti arba nėra skirti naudoti kaip maisto sudedamosios dalys;

b) atitinka priedo 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.9 ir 2.1.12 punktuose nustatytą atitinkamą didžiausią leidžiamąją koncentraciją;

c) yra apdorojami, įskaitant rūšiavimą ar kitokį fizinį apdorojimą, o po tokio apdorojimo nėra viršijama priedo 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.1.8, 2.1.10 ir 2.1.11 punktuose nustatyta didžiausia leidžiamoji koncentracija ir dėl šio apdorojimo nesusidaro kitų kenksmingų likučių;

d) yra ženklinami, aiškiai nurodant jų paskirtį ir pateikiant nuorodą „produktas turi būti rūšiuojamas arba kitaip fiziškai apdorojamas, kad prieš vartojant žmonėms arba jį naudojant kaip maisto sudedamąją dalį sumažėtų užteršimas aflatoksinais“. Nuoroda pateikiama kiekvieno atskiro maišo, dėžės ir t. t etiketėje ir lydimojo dokumento originale. Ant kiekvieno atskiro siuntos (partijos) maišo, dėžės ir t. t. ir lydimojo dokumento originale neištrinamais spaudmenimis nurodomas siuntos identifikavimo kodas.“

2) 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis

Žemės riešutams, kitoms aliejinių augalų sėkloms, jų antriniams produktams ir grūdams taikomos specialiosios nuostatos

Kiekvieno atskiro maišo, dėžės ir t. t. etiketėje ir lydimojo dokumento originale turi būti aiškiai nurodoma paskirtis. Šiame lydimajame dokumente turi būti aiški sąsaja su siunta – nurodytas siuntos identifikavimo kodas, kuris yra užrašytas ant kiekvieno atskiro siuntos maišo, dėžės ir t. t. Be to, lydimajame dokumente nurodyta siuntos gavėjo veikla neturi prieštarauti produktų naudojimo paskirčiai.

Jeigu nėra aiškiai nurodoma, kad produktai nėra skirti žmonėms vartoti, visiems į rinką pateiktiems žemės riešutams, kitoms aliejinių augalų sėkloms ir jų antriniams produktams ir grūdams taikoma priedo 2.1.5 ir 2.1.11 punktuose nustatyta didžiausia leidžiamoji koncentracija.

Dėl išimties žemės riešutams ir kitoms aliejinių augalų sėkloms, skirtoms aliejui spausti, ir dėl priedo 2.1.1 punkte nustatytos didžiausios leidžiamosios koncentracijos taikymo, išimtis taikoma tik siuntoms, kurios yra ženklinamos aiškiai nurodant jų paskirtį ir pateikiant nuorodą „produktas skirtas rafinuotam augaliniam aliejui gaminti“. Nuoroda pateikiama kiekvieno atskiro maišo, dėžės ir t. t. etiketėje ir lydimajame (-uosiuose) dokumente (-uose). Galutinė paskirties vieta turi būti aliejaus spaudimo gamykla.“

3) Priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 2.1 poskyris (aflatoksinai) pakeičiamas šio reglamento priedo tekstu.

b) 5 išnaša pakeičiama taip:

„([5]) Didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma žemės riešutų ir riešutų valgomajai daliai. Jei tiriami negliaudyti žemės riešutai ir riešutai, apskaičiuojant aflatoksino koncentraciją laikoma, kad visi teršalai, išskyrus bertoletijų atveju, yra valgomojoje dalyje.“

c) pridedamos tokios išnašos:

„([40]) Aliejinių augalų sėklos, kurioms priskiriami KN kodai 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207 ir antriniai produktai, kuriems priskiriamas KN kodas 1208; melionų sėkloms priskiriamas KN kodas ex 1207 99.

([41]) Jei jų antriniai (perdirbti) produktai yra pagaminti vien tik arba beveik vien tik iš nurodytų riešutų, nustatyta didžiausia leidžiamoji koncentracija atitinkamuose riešutuose taip pat taikoma antriniams (perdirbtiems) produktams. Kitais atvejais antriniams (perdirbtiems) produktams taikoma 2 straipsnio 1 dalis ir 2 straipsnio 2 dalis.“

2 straipsnis

Šis reglamentas netaikomas abrikosų branduoliams, kitoms nei žemės riešutai aliejinių augalų sėkloms ir iš jų pagamintiems perdirbtiems produktams, kurie, laikantis tuo metu taikomų nuostatų, rinkai buvo pateikti anksčiau nei nuostatų taikymo dieną.

Įrodyti, kada produktai buvo pateikti rinkai, turi maisto verslo subjektas.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo įsigaliojimo dienos.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2010 m. vasario 26 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

PRIEDAS

Maisto produktai ([1])		Didžiausia leidžiamoji koncentracija (μg/kg)		
„2.1.	**Aflatoksinai**	B_1	B_1, B_2, G_1 ir G_2 suma	M_1
2.1.1.	Žemės riešutai ir kitos aliejinių augalų sėklos ([40]), kurios prieš vartojant maistui arba naudojant kaip maisto produktų sudedamąsias dalis, turi būti rūšiuojamos arba kitaip fiziškai apdorojamos, išskyrus — žemės riešutus ir kitas aliejinių augalų sėklas, skirtas rafinuotam augaliniam aliejui spausti	8,0 ([5])	15,0 ([5])	—
2.1.2.	Migdolai, pistacijos ir abrikosų branduoliai, kurie prieš vartojant maistui arba naudojant kaip maisto produktų sudedamąsias dalis, turi būti rūšiuojami arba kitaip fiziškai apdorojami	12,0 ([5])	15,0 ([5])	—
2.1.3.	Lazdynų riešutai ir bertoletijos, kurie prieš vartojant maistui arba naudojant kaip maisto produktų sudedamąsias dalis, turi būti rūšiuojami arba kitaip fiziškai apdorojami	8,0 ([5])	15,0 ([5])	
2.1.4.	Riešutai, kiti nei 2.1.2. ir 2.1.3. punktuose išvardyti riešutai, kurie prieš vartojant maistui arba naudojant kaip maisto produktų sudedamąsias dalis, turi būti rūšiuojami arba kitaip fiziškai apdorojami	5,0 ([5])	10,0 ([5])	—
2.1.5.	Žemės riešutai, kitos aliejinių augalų sėklos ([40]) ir iš jų pagaminti perdirbti produktai, skirti tiesiogiai žmonėms vartoti arba naudoti kaip maisto produktų sudedamąsias dalis, išskyrus — rafinuoti skirtą nevalytą augalinį aliejų — rafinuotą augalinį aliejų	2,0 ([5])	4,0 ([5])	—
2.1.6.	Migdolai, pistacijos ir abrikosų branduoliai, skirti tiesiogiai žmonėms vartoti arba naudoti kaip maisto produktų sudedamąsias dalis ([41])	8,0 ([5])	10,0 ([5])	—
2.1.7.	Lazdynų riešutai ir bertoletijos, skirti tiesiogiai žmonėms vartoti arba naudoti kaip maisto produktų sudedamąsias dalis ([41])	5,0 ([5])	10,0 ([5])	
2.1.8.	Riešutai, kiti nei 2.1.6. ir 2.1.7. punktuose išvardyti riešutai ir iš jų pagaminti perdirbti produktai, skirti tiesiogiai žmonėms vartoti arba naudoti kaip maisto produktų sudedamąsias dalis	2,0 ([5])	4,0 ([5])	—
2.1.9.	Džiovinti vaisiai, kurie prieš vartojant maistui arba naudojant kaip maisto produktų sudedamąsias dalis turi būti rūšiuojami arba kitaip fiziškai apdorojami	5,0	10,0	—
2.1.10.	Džiovinti vaisiai ir iš jų pagaminti perdirbti produktai, skirti tiesiogiai žmonėms vartoti arba naudoti kaip maisto produktų sudedamąsias dalis	2,0	4,0	—
2.1.11.	Visi grūdai ir visi grūdų antriniai produktai, įskaitant perdirbtus grūdų produktus, išskyrus 2.1.12, 2.1.15 ir 2.1.17 punktuose išvardytus maisto produktus	2,0	4,0	—

Maisto produktai ([1])		Didžiausia leidžiamoji koncentracija (μg/kg)		
2.1.12.	Kukurūzai ir ryžiai, kurie prieš vartojant maistui arba naudojant kaip maisto produktų sudedamąsias dalis, turi būti rūšiuojami arba kitaip fiziškai apdorojami	5,0	10,0	—
2.1.13.	Žalias pienas ([6]), termiškai apdorotas pienas ir pienas, skirtas pieno pagrindo produktams gaminti	—	—	0,050
2.1.14.	Šios prieskonių rūšys: *Capsicum* spp. (paprikos) (džiovinti jų vaisiai, sveiki arba malti, įskaitant aitriąsias paprikas, aitriųjų paprikų miltelius, vienametes paprikas ir paprikas) *Piper* spp. (pipirai) (jų vaisiai, įskaitant baltuosius ir juoduosius pipirus) *Myristica fragrans* (kvapieji muskatai) *Zingiber officinale* (tikrasis imbieras) *Curcuma longa* (dažinė ciberžolė) Prieskonių mišiniai, kuriuose yra vienas ar daugiau pirmiau nurodytų prieskonių	5,0	10,0	—
2.1.15.	Kūdikiams ir mažiems vaikams skirti perdirbti grūdiniai maisto produktai ir kūdikių maistas ([3]) ([7])	0,10	—	—
2.1.16.	Pradiniai mišiniai kūdikiams ir tolesnio maitinimo mišiniai, įskaitant pradinius pieno mišinius kūdikiams ir tolesnio maitinimo pieno mišinius ([4]) ([8])	—	—	0,025
2.1.17.	Tik kūdikiams skirti specialiosios medicininės paskirties dietiniai maisto produktai ([9]) ([10])	0,10	—	0,025“